

มาตรฐานและการบริหารจัดการ หลักสูตรสหกิจศึกษา

ดร.อลงกต ยะไวทย์

1

Cooperative Education

วัตถุประสงค์ของมาตรฐานสหกิจศึกษาไทย

- ๑ เพื่อให้สถานศึกษาและสถานประกอบการได้ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานสหกิจศึกษาขององค์กร
- ๑ เพื่อเป็นการสร้างระบบและกลไกในการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินการดำเนินงานสหกิจศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

2

Cooperative Education

กรอบแนวคิดเกี่ยวกับสหกิจศึกษา

- ๑ ต้องเป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานทางวิชาการตามเกณฑ์ สกอ. และมาตรฐานวิชาชีพควบคุม
- ๑ ต้องเป็นการจัดประสบการณ์ตรงในการปฏิบัติงานจริงเต็มเวลาในสถานประกอบการ (ภายใต้กฎระเบียบของสถานประกอบการ)
- ๑ กรอบแนวคิด: มีความยืดหยุ่นและกำหนดเท่าที่จำเป็น เพื่อให้สถานศึกษาและสถานประกอบการมีโอกาสในการพัฒนาการดำเนินงานสหกิจศึกษา

3

Cooperative Education

การบริหารจัดการสหกิจศึกษา

- ๑ การบริหารจัดการสหกิจศึกษาในสถานศึกษา
- ๑ การบริหารจัดการสหกิจศึกษาในสถานประกอบการ

4

Cooperative Education

“การจัดการสหกิจศึกษาในสถานศึกษา
ให้ประสบความสำเร็จจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุน
จากหน่วยงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา”

ปัจจัยที่ส่งผลให้การดำเนินงานสหกิจศึกษามีประสิทธิภาพ มีดังนี้

- ◎ นโยบายและรูปแบบการบริหาร
- ◎ บุคลากรสหกิจศึกษา
- ◎ ทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานสหกิจศึกษา

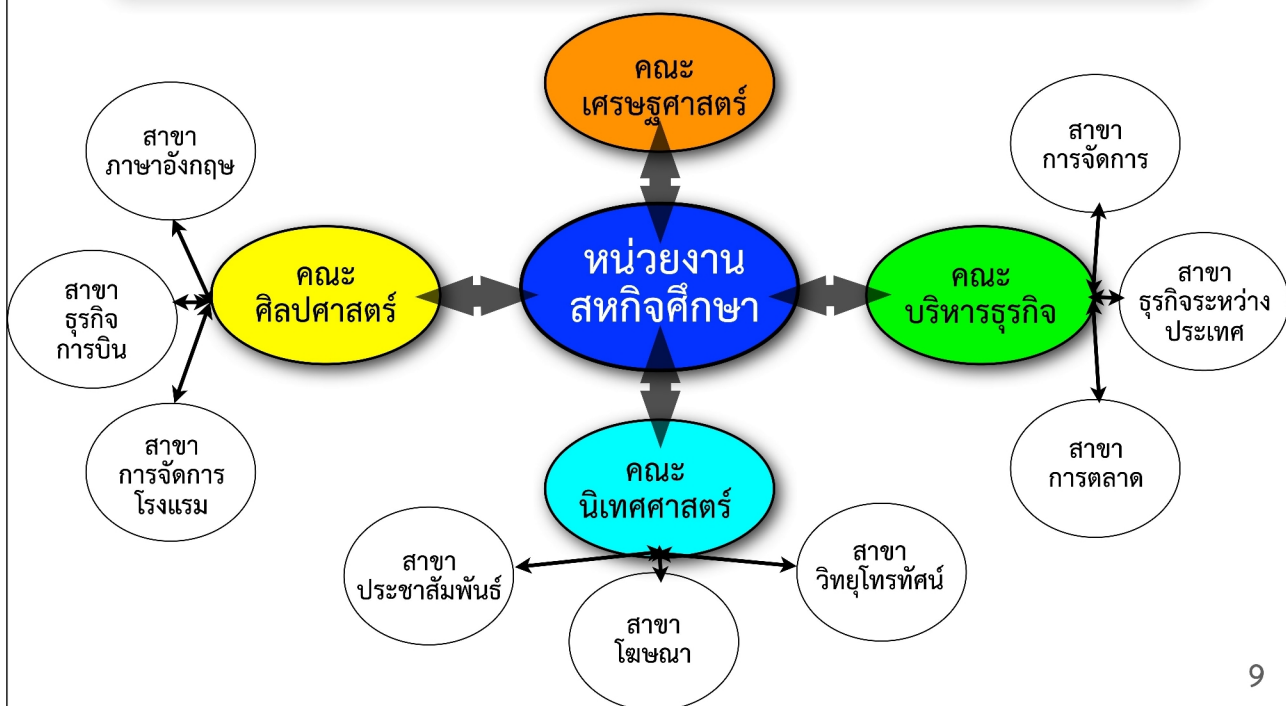
การกำหนดนโยบายสหกิจศึกษา

- ๑ ผู้บริหารทุกระดับในสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้องให้ความสำคัญ พร้อมทั้งผลักดันให้คณาจารย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนการดำเนินงานสหกิจศึกษา

รูปแบบโครงสร้างการบริหาร

- ๑ หน่วยงานกลางระดับสถานศึกษา
- ๑ หน่วยงานกลางระดับคณะวิชา
- ๑ หน่วยงานระดับภาควิชา/สาขาวิชา

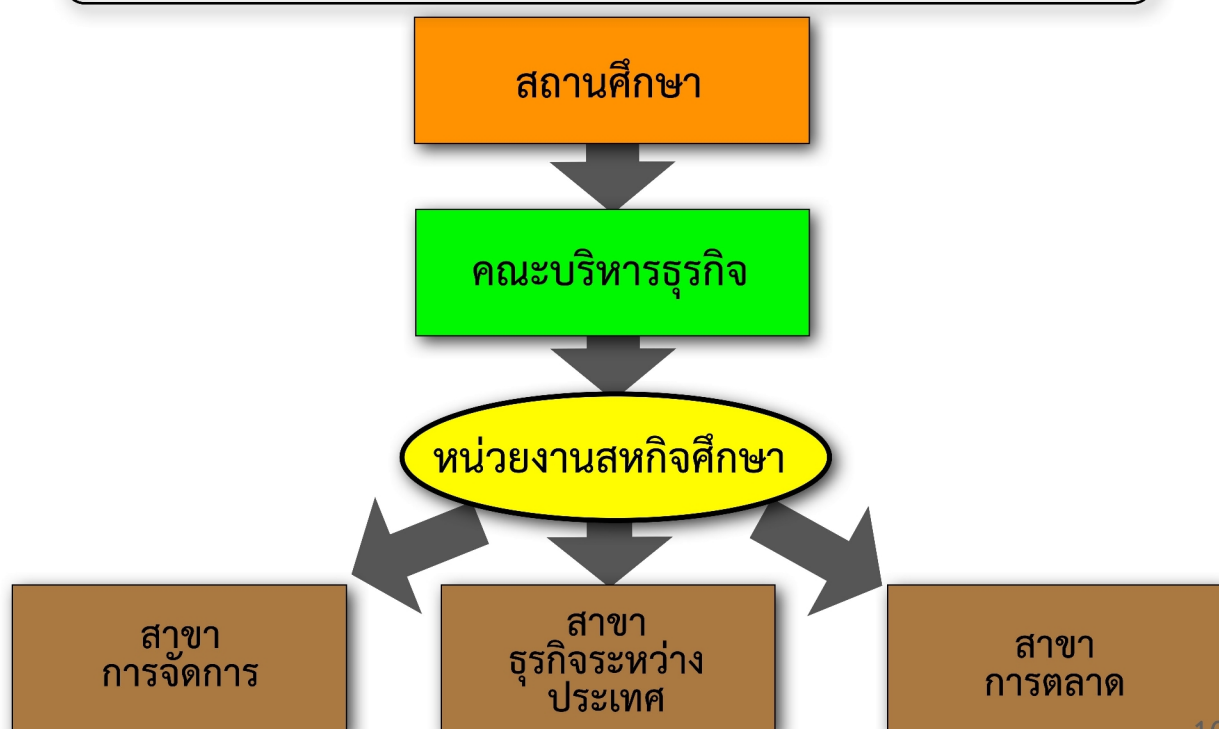
บริหารจัดการโดยหน่วยงานกลางระดับสถานศึกษา

9

Cooperative Education

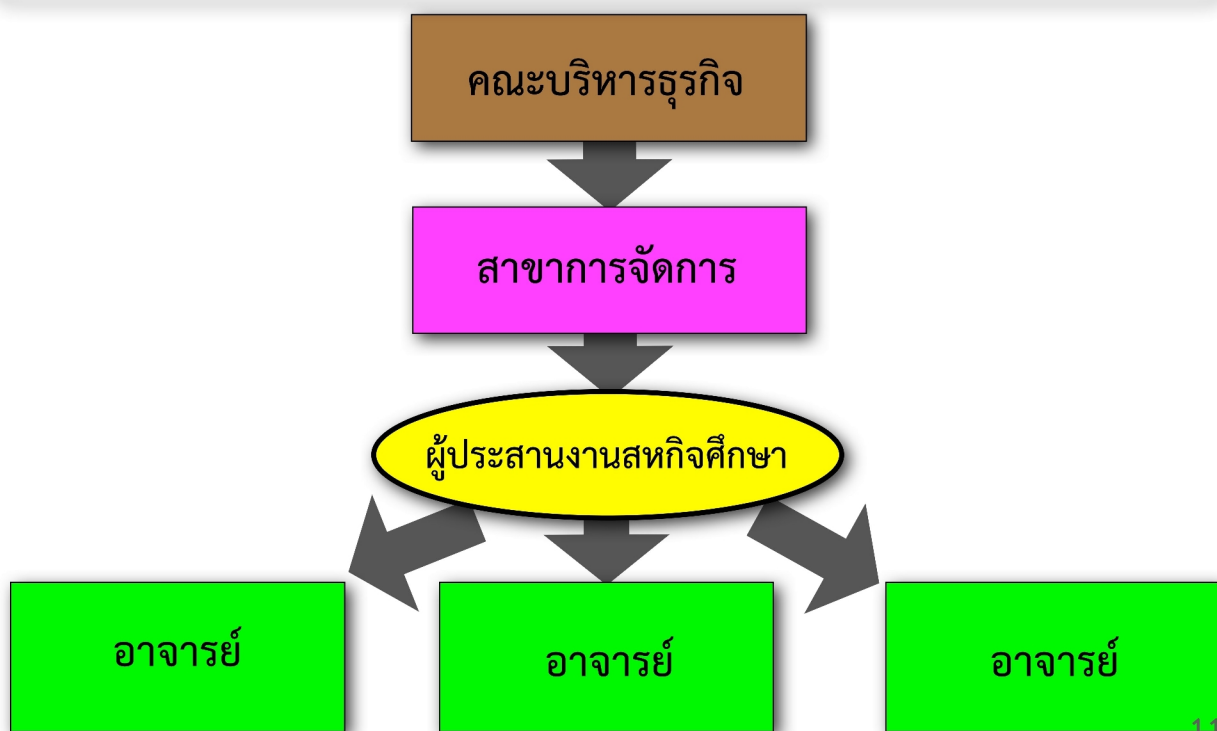
บริหารจัดการโดยหน่วยงานกลางระดับคณะวิชา

10

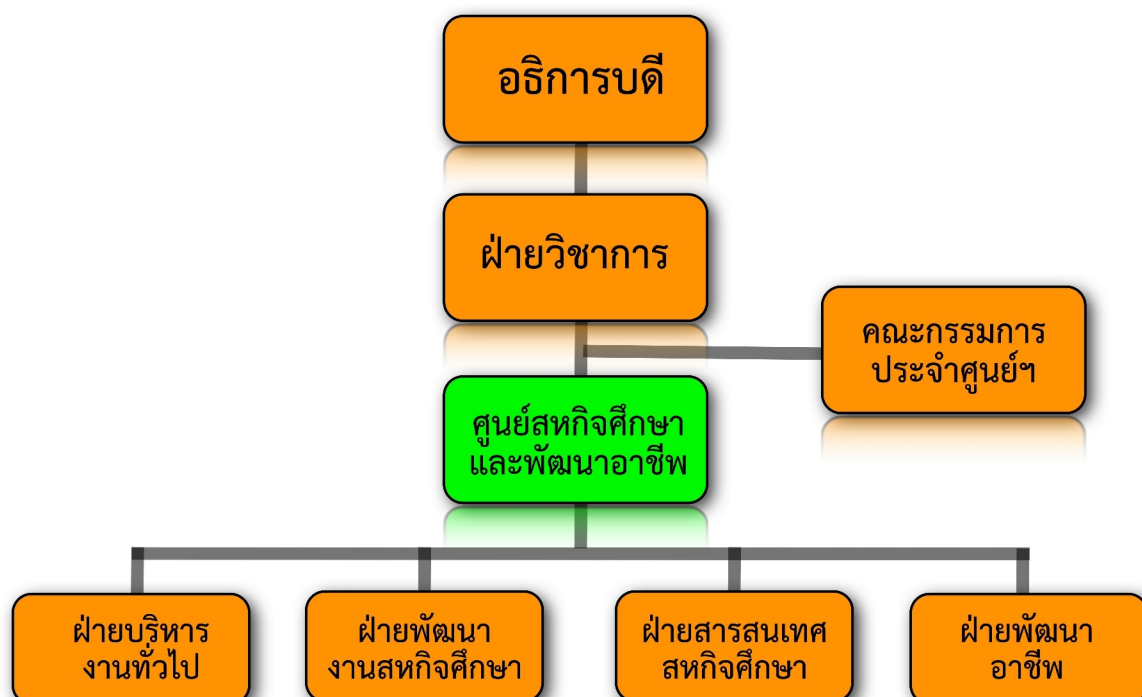
Cooperative Education

บริหารจัดการโดยหน่วยงานกลางระดับภาควิชา/สาขาวิชา

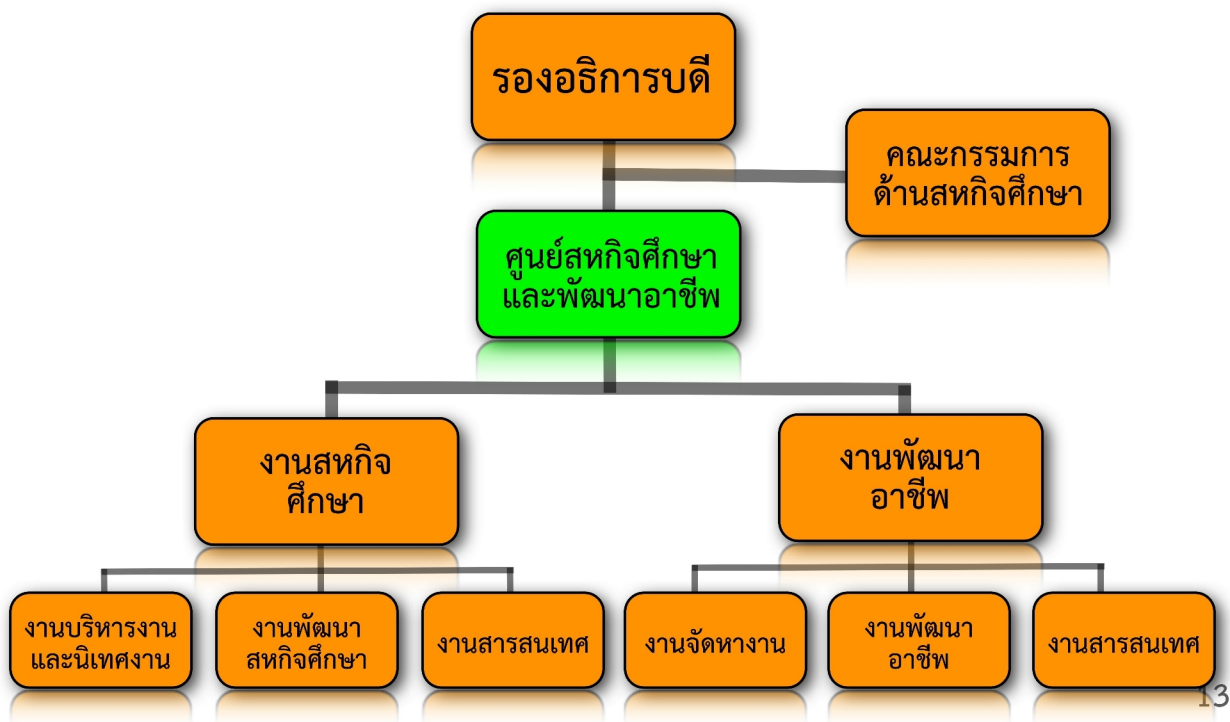

Cooperative Education

ตัวอย่างโครงสร้างการบริหาร ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ มทส.

Cooperative Education

Cooperative Education

บุคลากรสหกิจศึกษา

ผู้บริหารและคณะกรรมการ

ผู้บริหารหน่วยงานสหกิจศึกษา หมายถึง ผู้ที่สถานศึกษา คณะหรือภาควิชาที่มีคำสั่งแต่งตั้งให้มีหน้าที่รับผิดชอบ การดำเนินงานสหกิจศึกษา โดย:

- ๑ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกิจศึกษา
- ๑ ต้องเป็นผู้ที่เสียสละและทุ่มเทเวลา
- ๑ ไม่มีภาระงานอื่น

Cooperative Education

ผู้บริหารและคณะกรรมการ

คณะกรรมการบริหาร หมายถึง คณะบุคคลที่ได้รับการ
แต่งตั้งเพื่อร่วมกันกำหนดนโยบาย แผนการดำเนินงาน
และกำกับดูแลงานสหกิจศึกษา

15

Cooperative Education

ตัวอย่างคณะกรรมการประจำศูนย์สหกิจศึกษาฯ

อธิการบดี	ประธาน
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	รองประธาน
รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา	กรรมการ
คณบดีทุกสำนักวิชาหรือผู้แทน	กรรมการ
ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษา	กรรมการ
ผู้อำนวยการเทคโนโลยี	กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชน 2 ท่าน	กรรมการ
บัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 1 ท่าน	กรรมการ
ผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษาฯ	กรรมการและเลขานุการ
รองผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษาฯ	ผู้ช่วยเลขานุการ

16

Cooperative Education

คณาจารย์สหกิจศึกษา

คณาจารย์สหกิจศึกษา หมายถึง คณาจารย์ที่รับผิดชอบ
การดำเนินงานสหกิจศึกษา โดยมีภาระหน้าที่

- ๑ กำกับดูแลและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาสหกิจศึกษา
- ๑ นิเทศงานสหกิจศึกษา
- ๑ ประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษา

17

Cooperative Education

เจ้าหน้าที่สหกิจศึกษา

เจ้าหน้าที่สหกิจศึกษา หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติงาน
สหกิจศึกษาโดยเฉพาะ ซึ่งต้องมีความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับสหกิจศึกษาอย่างเพียงพอ โดยมีภาระหน้าที่

- ๑ ติดต่อประสานงานและให้คำปรึกษากับผู้ที่เกี่ยวข้อง
- ๑ สนับสนุนการดำเนินงานสหกิจศึกษากับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
- ๑ จัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสหกิจศึกษา

18

Cooperative Education

ทรัพยากรสนับสนุนการดำเนินการสหกิจศึกษา

เพื่อให้การดำเนินงานสหกิจศึกษามีประสิทธิภาพ
เกิดความสะดวก รวดเร็ว คล่องตัว จำเป็นต้องได้รับการ
จัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นอย่างเพียงพอ ดังนี้

การจัดสรรงบประมาณสนับสนุน

- ◎ งบลงทุน
- ◎ งบดำเนินการ

19

Cooperative Education

ทรัพยากรสนับสนุนการดำเนินการสหกิจศึกษา

สถานที่ อุปกรณ์สำนักงานและสิ่งอำนวยความสะดวก

- ◎ อยู่ในทำเลที่สามารถติดต่อประสานงานได้สะดวก
- ◎ มีอุปกรณ์สำนักงานที่พร้อมต่อการทำงานและให้บริการ
- ◎ มีบอร์ด/คอมพิวเตอร์ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร
ที่จำเป็น
- ◎ มีห้องประชุม หรือห้องให้คำปรึกษาและแนะนำ
แก่นักศึกษา

20

Cooperative Education

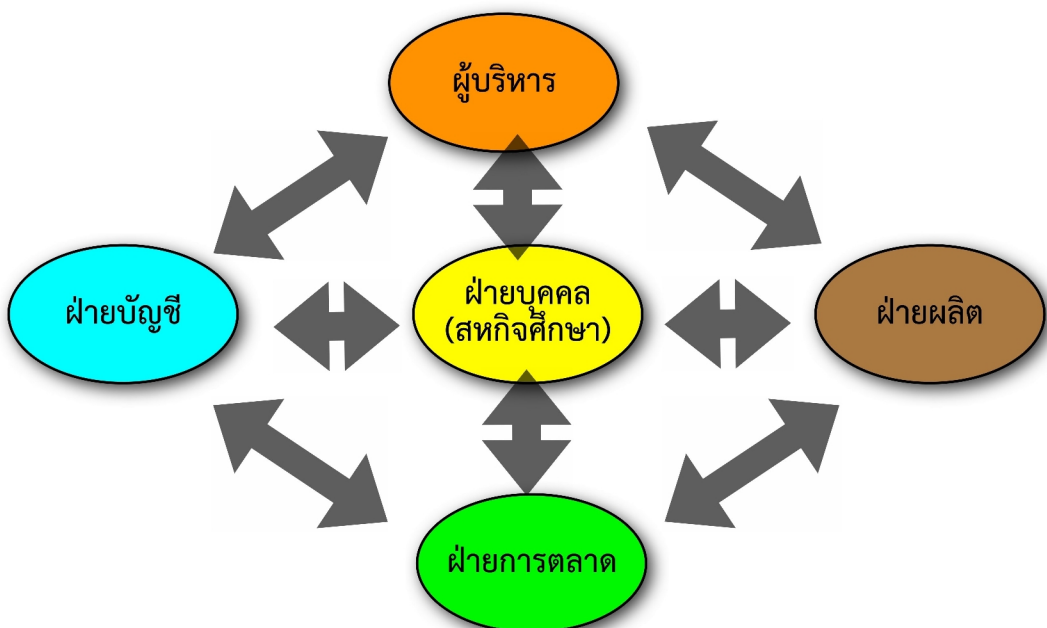
การบริหารจัดการสหกิจศึกษาในสถานประกอบการ

- ◎ รูปแบบและโครงสร้างการจัดสหกิจศึกษา
- ◎ กิจกรรมในการดำเนินงานสหกิจศึกษา

21

Cooperative Education

รูปแบบและโครงสร้างการจัดสหกิจศึกษาในสถานประกอบการ

22

Cooperative Education

กิจกรรมในการดำเนินงานสหกิจศึกษา

- ◎ กิจกรรมก่อนรับนักศึกษาสหกิจศึกษา
- ◎ กิจกรรมระหว่างการศึกษาปฏิบัติงานสหกิจศึกษา
- ◎ กิจกรรมหลังการรับนักศึกษาสหกิจศึกษา

23

Cooperative Education

กิจกรรมก่อนรับนักศึกษาสหกิจศึกษา

สร้างความเข้าใจในสถานประกอบการ โดยชี้ให้เห็นถึง

- ◎ ความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต
- ◎ ประโยชน์ที่สถานประกอบการจะได้รับทั้งในมิติของสังคมและสถานประกอบการ

24

Cooperative Education

จัดเตรียมทรัพยากรที่จำเป็น จัดทำงบประมาณไว้ล่วงหน้าเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ เช่น

- ๑ สถานที่ วัสดุและอุปกรณ์ในการทำงาน
- ๑ เครื่องใช้สำนักงานต่าง ๆ ที่จำเป็น
- ๑ ค่าตอบแทนหรือสวัสดิการ

วางแผนรับนักศึกษาสหกิจศึกษา

- ๑ วางแผนกำลังคนที่จะรองรับการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา
- ๑ สำรวจความต้องการรับนักศึกษาสหกิจศึกษาจากฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งปริมาณ สาขาวิชา ตำแหน่งงาน ลักษณะงาน (JD) ทั้งงานประจำและหัวข้อโครงการงาน

- ๑ กำหนดผู้นิเทศงานหรือพี่เลี้ยงผู้ซึ่งทำหน้าที่สอนงาน กำกับดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำนักศึกษาสหกิจศึกษาตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา
- ๑ คัดเลือกนักศึกษาสหกิจศึกษา พิจารณาคัดเลือกนักศึกษาที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับลักษณะงานและตรงตามความต้องการของฝ่ายต่าง ๆ

กิจกรรมระหว่างนักศึกษาปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

การรับรายงานตัวและปฐมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษา

- ๑ เป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานประกอบการ กฎระเบียบ ข้อบังคับ
- ๑ เป็นการอบรมความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการปฏิบัติงานแก่นักศึกษาเพิ่มเติม เช่น ระบบบริหารงานคุณภาพ ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

กิจกรรมระหว่างนักศึกษาปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

ดูแลติดตามการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

- ๑ ให้คำปรึกษา และติดตามความก้าวหน้าเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

29

Cooperative Education

กิจกรรมระหว่างนักศึกษาปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

- ๑ จัดให้มีการนำเสนอผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา
- ๑ ประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา

30

Cooperative Education

กิจกรรมหลังการรับนักศึกษาสหกิจศึกษา

สรุปและรายงานผลการจัดสหกิจศึกษา

- ◎ จัดทำสรุปรายงานการปฏิบัติงานของนักศึกษา
- ◎ นำเสนอผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการต่อผู้บริหารระดับสูง
- ◎ รวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการวางแผนการดำเนินงานสหกิจศึกษาในปีต่อไป

31

Cooperative Education

กิจกรรมหลังการรับนักศึกษาสหกิจศึกษา

การติดต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลกับสถานศึกษา

- ◎ จัดส่งเอกสารผลการประเมินการปฏิบัติงานของนักศึกษาให้สถานศึกษา
- ◎ แลกเปลี่ยนข้อมูลการจ้างงานนักศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษา

32

Cooperative Education